

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

รัชนิกร ตะกะศิลา เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ กิติวัชร ถ้วยงาม
คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
e-mail : ratchaneekorn.tksl@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 2) ศึกษาการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 64 คน และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว 64 คน ได้จากการสุ่มประชากร โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกนแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือแบบสอบถามตรวจสอบรายการ และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีค่าความเชื่อมั่น 0.877 และด้านการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาสมีค่าความเชื่อมั่น 0.866 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2) การบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, การบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส

The Relationship between Creative Leadership of Principles and Guidance Administration in The Educational Expansion Opportunities School under Surin Primary Educational Service Area Office 1

Ratchaneekorn Takasila, Phaophonphat Bunkanan, Kitiwat Thauyngam

e-mail : ratchaneekorn.tksl@gmail.com

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study The Creative Leadership of Principles in The Educational Expansion Opportunities School under Surin Primary Educational Service Area Office 1, 2) to study The Guidance Administration in The Educational Expansion Opportunities School under Surin Primary Educational Service Area Office 1, and 3) to study The Relationship between Creative Leadership of Principles and Guidance Administration in The Educational Expansion Opportunities School under Surin Primary Educational Service Area Office 1. The subjects of this research were 64 principles and 64 guidance teachers selected through the table of Krejcie and Morgan and Simple Random Sampling. The research instrument was a 2-part questionnaire, including checklist and 5-rating scale with the reliability for Creative Leadership of 0.877 and the reliability for Guidance Administration in The Educational Expansion Opportunities School of 0.866. The collected data were analyzed by using percentage, mean, and standard deviation. The hypotheses were tested by using Pearson Product-moment Correlation Coefficient. Setting the statistical significant level of .05. The results of the study were as follows:

1) The Creative Leadership of Principles in The Educational Expansion Opportunities School under Surin Primary Educational Service Area Office 1 was at high level. For individual consideration, it was found that every item was also at high level.

2) The overall Guidance Administration in The Educational Expansion Opportunities School under Surin Primary Educational Service Area Office 1 was at high level. For individual consideration, it was found that every item was also at high level.

3) The overall Relationship between Creative Leadership of Principles and Guidance Administration in The Educational Expansion Opportunities School under Surin Primary Educational Service Area Office 1 was positive relation at a statistical significant level of .01, and the relation was at medium level.

Keywords: Creative Leadership, Guidance Administration

บทนำ

การศึกษาไทยมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งยุคสมัยในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลในการดำรงชีวิตของ คนรุ่นใหม่เกิดการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยทั้งในด้านการศึกษา การดำเนินชีวิตประจำวัน และการประกอบ อาชีพ ผู้นำจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรของสังคมที่มีคุณค่า และ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญอย่างมากต่อองค์กร เพื่อให้ผู้นำมีความรู้ความเข้าใจ และรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการสร้าง บรรยากาศเพื่อจูงใจให้บุคคลในองค์กรเกิดการทำงานที่ขยัน เกิดการร่วมมือในการสร้างความคิดสร้างสรรค์ คิดค้นหาวิธีการและนวัตกรรมใหม่แก่องค์กร เพื่อความเจริญก้าวหน้าให้อยู่รอดในภาวะโลกที่เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว (สมชาย รุ่งเรือง และธีระวัฒน์ จันทิก, 2560) ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ หรือการจินตนาการนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยสร้างความแปลกใหม่ในด้านวิธีการและนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ ในการปฏิบัติงาน สร้างบรรยากาศช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานมีความกระตือรือร้น เพื่อพัฒนาการทำงานให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีขึ้น บุคลากรในหน่วยงานได้เปิดโลกทัศน์ที่กว้างไกล สามารถคิดตัดสินใจ แก้ปัญหาได้ ส่งผลให้องค์กรมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น (สมชาย เทพแสง, 2559) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีภาวะผู้นำที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ และแรงจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานจนบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ด้วยการคิดอย่างสร้างสรรค์และใช้วิธีการใหม่ ๆ ทำงานเป็นทีม มีความยืดหยุ่นใน การทำงาน และสนับสนุนให้บุคลากรสร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการคิดแก้ปัญหาโดยมุ่งสู่ความสำเร็จร่วมกัน

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง สามารถคิดตัดสินใจ แก้ปัญหา วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตนเองได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งการดำเนินงานแนะแนวไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากมีข้อจำกัดในการดำเนิน งานแนะ แนว ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษายังไม่ทราบวิธีการหรือตัวอย่างในการพัฒนางาน แนะแนวอย่างเป็นระบบ บุคลากรภายในสถานศึกษายังไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญของงานแนะแนว ไม่มีครู ที่มีวุฒิการศึกษาด้านแนะแนวโดยตรง บางสถานศึกษามีอัตราครูแนะแนวให้สอดคล้องกับจำนวนนักเรียน ครูขาดการได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการแนะแนว ขาดทักษะเฉพาะด้านในการแนะแนว จึงทำให้ การปฏิบัติงานแนะแนวทำได้ไม่ครอบคลุม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2562)

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบการบริหารแนะแนว มีแผน และทิศทางการดำเนินงานที่ทำให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำให้ระบบการแนะแนวในสถานศึกษา เป็นระบบที่สามารถตรวจสอบได้ทั้งด้านปัจจัยกระบวนการ และสมรรถนะด้านทักษะชีวิตที่เกิดแก่ผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร งานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อต้องการทราบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะสามารถส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานแนะแนว ในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลดีขึ้น และเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเอง ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 76 แห่ง ประจำปีการศึกษา 2563

1.2 กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาขยายโอกาสจำนวน 64 แห่ง จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 64 คน และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว 64 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 128 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ สถานภาพตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขยายโอกาส ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วย การมีจินตนาการ การมีวิสัยทัศน์ การปรับตัวและยืดหยุ่น และการทำงานเป็นทีม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ และแผนพัฒนา การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศ การดำเนินงานตามระบบการแนะแนว การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การรายงานผลการดำเนินงาน และการพัฒนาระบบการแนะแนว

นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0 ปรับปรุงข้อคำถาม

ตามข้อเสนอแนะจึงได้เครื่องมือในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม 53 ข้อ จัดทำแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้กับครูที่มีคุณลักษณะเดียวกันกับประชากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 30 คน ได้แบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.207 – 0.658 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ 0.877 และค่าความเชื่อมั่นด้านการบริหารงานแนะแนว ในสถานศึกษาขยายโอกาส คือ 0.866 แล้วจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยไปแจกและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง สามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งหมด 128 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และนำไปประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย ตามหลักเกณฑ์ของช่วงคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 128 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว จำนวนละ 64 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขยายโอกาส	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ด้านการจินตนาการ (X_1)	4.12	0.81	มาก	3
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_2)	4.18	0.70	มาก	1
3. ด้านการปรับตัวและยืดหยุ่น (X_3)	3.94	0.89	มาก	4
4. ด้านการทำงานเป็นทีม (X_4)	4.18	0.81	มาก	1
รวมเฉลี่ย (X_p)	4.11	0.70	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ ด้านการจินตนาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการปรับตัวและยืดหยุ่น ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนพัฒนา (Y_1)	4.07	0.89	มาก	5
2. การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศ (Y_2)	4.19	0.85	มาก	2
3. การดำเนินงานตามระบบการแนะแนว (Y_3)	4.17	0.82	มาก	4
4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล (Y_4)	4.20	0.82	มาก	1
5. การรายงานผลการดำเนินงาน (Y_5)	4.18	0.80	มาก	3
6. การพัฒนาระบบการแนะแนว (Y_6)	3.94	0.51	มาก	6
รวมเฉลี่ย (Y_p)	4.12	0.65	มาก	-

จากตารางที่ 2 การบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล รองลงมาคือ

ด้านการจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศ ด้านการรายงานผลการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานตามระบบการแนะแนว ด้านการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนพัฒนา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการพัฒนาระบบการแนะแนว ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	การบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส (Y)						Y _t
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	
X ₁	.555**	.591**	.527**	.508**	.530**	.433**	.524**
X ₂	.520**	.526**	.561**	.524**	.568**	.443**	.581**
X ₃	.570**	.558**	.567**	.472**	.565**	.466**	.593**
X ₄	.565**	.646**	.600**	.541**	.579**	.474**	.557**
X _t	.555**	.698**	.591**	.528**	.516**	.498**	.538**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กัน
ในทางบวก ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้านอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย
ได้แก่ ด้านการปรับตัวและยืดหยุ่น รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการทำงานเป็นทีม
และด้านการจินตนาการ ตามลำดับ

สรุปผลและอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และ
ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาวะการณ์ของโลกและสังคมที่มี
การเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ล้วนส่งผลต่อการศึกษาทั้งสิ้น
ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมุมมองและวิสัยทัศน์ใหม่ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ประเมิน ตัดสินใจ และ
ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษาในทุกด้านให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสานงานและ
ดึงศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในส่วนต่างๆอย่างเหมาะสม สร้าง
การทำงานเป็นทีม มีความคิดที่ดีในการทำงาน สามารถสร้างความเข้าใจร่วมกับบุคลากรและประสานสัมพันธ์
กับบุคลากรทุกฝ่ายได้ด้วยดี ยืดหยุ่นบุคลากรทุกระดับและปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญฤทัย ภู่อาระ (2562) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและตระหนักถึงการมีวิสัยทัศน์ในการมองภาพอนาคตที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาให้ก้าวเข้าสู่ความเป็นเลิศ กล้าคิดตัดสินใจ เชื่อมั่นในวิสัยทัศน์ สร้างคน สร้างทีมงานให้มีความแข็งแกร่ง พร้อมกับวางแผนอนาคตของทีมงาน เพื่อกำหนดทิศทางมุ่งสู่ความสำเร็จในอนาคต

2. การบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวโดยรวม มีการปฏิบัติงานในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานแนะแนวเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจขอบข่ายของงานแนะแนวเป็นอย่างดี มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารอย่างชัดเจน มีจุดมุ่งหมายที่ครอบคลุมทุกด้าน สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าของการใช้กระบวนการแนะแนวเพื่อพัฒนานักเรียน ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวอย่างเป็นระบบ สร้างการมีส่วนร่วม และสร้างขวัญ กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทำให้การดำเนินงานแนะแนวมีประสิทธิภาพและเกิดผลสำเร็จซึ่งสอดคล้องกับ บัณฑิต หารธชัย (2563) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการทำความเข้าใจกับครูแนะแนวหรือครูผู้สอนในการนำยุทธศาสตร์การแนะแนวในสถานศึกษามัธยมศึกษามาใช้ในการดำเนินงาน สนับสนุนให้ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวได้พัฒนาตนเองด้านการแนะแนว สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านงานแนะแนวอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงานแนะแนว และประสานสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย เพื่อเป็นการส่งเสริมในการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษามีประสิทธิภาพดีขึ้น

3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับขวัญฤทัย ภู่อาระ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกเป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างมากในการบริหารงานในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งความสำเร็จดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องมีผู้บริหารสถานศึกษาที่ติดตาม การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อสถานศึกษา เช่น เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ตลอดจนจำนวนนักเรียนที่มีการเพิ่มลดอย่างรวดเร็ว เพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และทิศทางการปฏิบัติงานให้ชัดเจน คัดวิเคราะห์ศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับงานที่มอบหมาย ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้เกิดการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับการทำงานที่ไม่ยึดติดกับความคิดเดิม และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์ พร้อมทั้งพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.2 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานแนะแนว จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการดำเนินงานแนะแนวทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและได้รับการพัฒนาการแนะแนวหรือจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนางานด้านการแนะแนวเพื่อให้เกิดประสิทธิผลแก่นักเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานในด้านอื่น ๆ ของสถานศึกษาอีกที่น่าสนใจ

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ขวัญฤทัย ภู่อารยะ. (2562). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**. วิทยานิพนธ์(ครุศาสตรมหาบัณฑิต) การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพระนครศรีอยุธยา.
- บัณฑิต หารงชัย. (2563). **สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดอุดรธานี**. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 9(2), 362 – 365.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุริยวิทยาสาน.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). **ระเบียบวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 10. บุรีรัมย์ : กลุ่มวิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมชาย เทพแสง. (2559). **ภาวะผู้นำสมดุล : “รูปแบบของผู้นำในคริสต์ศตวรรษที่ 21”**. วารสารนักบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 13(24), 135.
- สมชาย รุ่งเรือง และธีระวัฒน์ จันทิก. (2560). **รูปแบบการพัฒนาผู้นำสู่การสร้างแรงผลักดันเชิงสร้างสรรค์**. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 10(1), 33.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **แผนพัฒนาการแนะแนวและแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2561-2565) ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.